

Saxos Bog

Af
Eleonora Larsen

fil
Fastaval 2024

Indhold

Velkommen til scenariet	1
Saxo, Anders, Maren og Borgen	3
Sceneoverblik	4
Sikkerhed og samtykke	6
Mekanik	
• Håndfast men uretfærdig	7
• En fast hånd	7
• Smerte	8
• Kniber	8
• Oplæsning	8
• Ros og skældud	8
• Aftercare	8
Hvordan sætter man frie scener	9
Workshop	10
Scenerne	14
Bilag	
Karakterer	18
Kniber	21
Fortalen	23

Allerydmygst skylder jeg min tak

Til Helene Willer Piironen, min hjertenskjær, for tålmodighed, omsorg og hendes strenge blik, når mit sind flakkede for vidt omkring.

Til Jeppe Bergmann Hamming for sparring og struktur gennem hele arbejdet.

Til Lars Kroll Kristensen
for at træde til i den sidste time og skrive et tiltrængt afsnit om sikkerhed og samtykke.

Til Nina Runa Essendrop
for ligeledes i sidste time at lytte og læse og være en kølig kilde for mine hede tanker.

Til Kristian Bach Petersen for at rette mit værk an og sætte det i anstændige rammer.

Til mine spiltelere Christina Johnson, Richard Karen Walker Beaverhausen-Nielsen og Ole Kristensen
for at lægge kroppe til mine feberdrømme.

Til en som engang læste så dygtigt for mig.

Saxos Bog

I hjertet af en iskold dunkelt oplyst borg ludende på kysten af et jerngråt stormpisket hav henslænger den gamle skjald Saxo Grammaticus sig med panden furet af dybe rynker. Han grunder og hans hjerte kvides af længsel og savn, mens for hans indre øje han møder det hvasse blik fra fordums helte og hans øre døves af brølene fra kæmper i blodig kamp.

Kære spilleleder

Velkommen til Saxos Bog - et scenarie om dominans og underkastelse. Det er også et scenarie om ensomhed, sex og nationalidentitet. Og nok også om relationer og angst og længsel. Handlingen udspiller sig omkring digteren Saxo Grammaticus' arbejde med Gesta Danorum, som er det første historiske værk om de danske folkeslag skrevet af en af dem. Parallelt hermed følger scenariet også en kinky kærlighedshistorie mellem Saxo Grammaticus og hans arbejdsgiver og mæcen ærkebiskop Anders Sunesen. Det første er historisk korrekt. Det sidste er noget, jeg selv har fundet på. Jeg har selv en stor interesse i både nationalisme, kulturhistorie og BDSM og for mig er det oplagt at se forbindelsen mellem disse ting. Jeg håber også, det vil blive lige så oplagt for dig, når du er færdig med at læse.

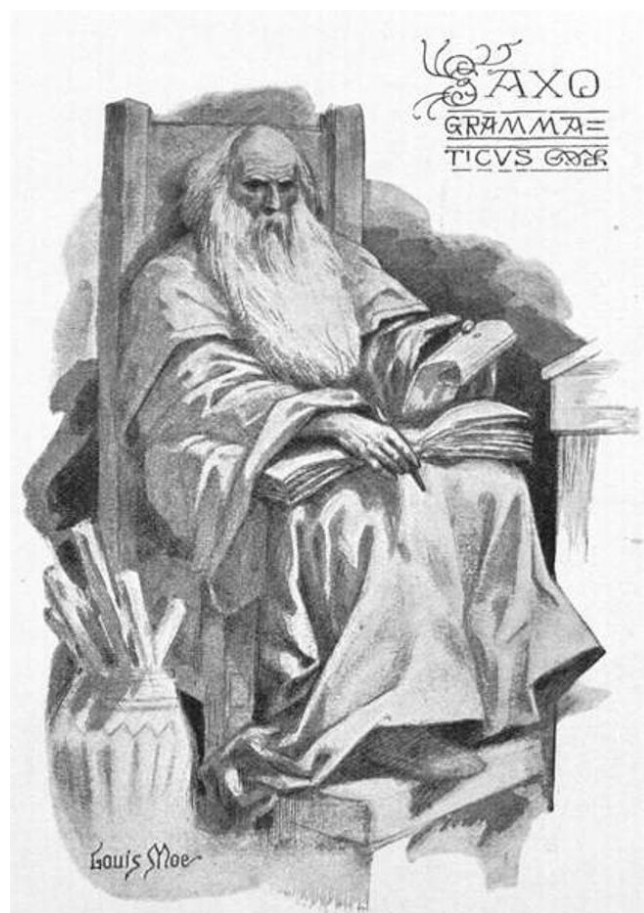
BDSM

Hvis du ikke er så meget inde i kulturen omkring BDSM, behøver du endelig ikke fortvivle. Jeg skal nok give dig den viden, du skal bruge, og både du og spillerne har en solid spillemekanisk ramme at spille i, så alle kan føle sig sikre. Forkortelsen står for Bondage - Dominance - Submission/Sadism - Masochism og er et paraplybegreb for forskellige praksisser, der kan betragtes som kink eller fetich. I Saxos Bog er det dominans og underkastelse, der er i fokus. Det handler altså ikke særlig meget om smæk eller reb og den slags - blandt andet fordi det er svært at gøre i praksis uden rent faktisk at gøre det, og så bliver det lige pludselig alt for teknisk for et fastavalscenarie.

I Saxos Bog kommer dominansscenerne til at foregå med positionering i rummet, forskellige fastholdelser, ydmygende positurer, måske et tørklæde bundet for øjnene og god gammeldags ros og skældud. Størstedelen af den indledende workshop kommer til at gå med at træne dette. Selvom scenariet ikke er en komedie, er det vigtigt for mig, at I har det sjovt med denne del og ikke tager det for alvorligt. Hvis alt det her virker lidt uoverskueligt eller utilgængeligt må man meget gerne skrive til mig. Min email er ormseitr at gmail dot com og på Facebook hedder jeg Eleonora Kapow.

Målgruppe

Scenariet henvender sig til spillere af en vis modenhed, og der vil også være en aldersbegrænsning på 18. Det kræver ikke kendskab til eller erfaring med BDSM for at spille scenariet, men en vis parathed til at blive udfordret på sine grænser vil være en fordel.

Fortællingen

Saxo er i gang med at skrive Gesta Danorum. Han har været i et lidenskabeligt forhold med biskop Absalon, som dominerede ham dygtigt og kærligt. Absalon var den perfekte dom; kærlig, nærværende, opmærksom, hård, intelligent, poetisk og kreativ.

Ordet ”dom” er en forkortelse for dominant eller dominerende og betegner en position eller rolle i en BDSM-relation. Det bliver ofte parret op med ”sub”, som er en forkortelse for submissive – altså den underkastede position. Det er helt op til personlig præference og mange foretrækker at forhandle rollerne i den enkelte situation eller lade dem flyde frem og tilbage frit.

Men da Absalon dør, forsvinder også al Saxos kreativitet, og han sygner hen i mismod. Anders Sunesen, den nye biskop varsler et besøg midt i det hele for at besigtige Absalons investering og vurdere, om den er værd at holde liv i. Han er kritisk. Nu skal der ryddes op i kirkens mange projekter. Saxo er fortvivlet, men han ved dog, at hans gamle husholderske, Maren, besidder trolddomskræfter og formaner hende om at hjælpe ham. Hun nægter dette, og først smigrer han hende, derefter tilbyder han hende guld og titler, men til sidst må han true hende med tortur og død og forbander hende til Helvedes pinsler. Hun går så med til at hjælpe ham og fortryller nu Anders til at ville besidde Saxo og Saxo til at forelske sig i Anders. I den verden, som hendes besværgelse skaber, udspiller der sig nu en række groteske scener, hvor de alle tre kan slippe tøjlerne og lade deres dybeste mørke lyster råde. Scenariet slutter med, at Anders og Saxo har fundet en måde at indgå i en relation med hinanden, og den mystiske Maren er enten en del af dette eller har fundet en anden plads. Dette er op til spillerne at afgøre.

Scenerne

Saxos Bog er inddelt i tre akter. I første akt - Kurmageri - etableres relationer og forsigtige flirterier udspilles. I anden akt - Forførelse - er de tre karakterer i besværgelsens vold og her sætter kun fantasien grænser. Tredje akt er et efterspil, hvor Anders og Saxo nu er bundet sammen i en relation og hvor spillerne skal etablere den nye virkelighed og få styr på eventuelle løse ender. Alt i alt kan scenariet spilles på omkring to og en halv time.

Spillerne vil forlade scenariet med en værdsættelse af hvordan kærlighed altid finder vej, en medfølelse for mænd fastlåst i følelsesmæssig afstumpethed og en refleksion over, hvordan dominansdynamikker spiller sig ud i menneskelige forhold.

Scenestrukturen består af bundne scener og nogle frie scener. De bundne scener driver scenariet frem og sættes af spillelederen. Der er flest af dem i første akt. De frie scener er hvor karaktererne får luft for deres hede fantasier. Her udpeges den, som skal underkaste sig, ved hjælp af en række kort med særlige pirrende udfordringer og besværligheder kaldet predicaments. De sættes over en stram formel, men er ellers spillernes eget rum at boltre sig i. Spillerne vil få nøje instruktioner i dette. I hver akt vil der forekomme en oplæsningsscene, hvor Saxo læser op af fortalen fra Gesta Danorum. Denne er vedlagt som bilag og nu er det faktisk et godt tidspunkt at læse den på. Den er lidt tung, men tag dig god tid og husk at læse den med scenariets version af Saxo i tankerne.

Sikkerhed

Dominansspil i erotisk interaktion kan være risikabelt og bør udføres med stor respekt, omsorg og fornuftige sikkerhedsforanstaltninger. Man kan i virkeligheden ikke simulere BDSM, og det er kløgtigt at have en god samtale med spillerne om dette. Det der kan simuleres er ting som fysisk afstraffelse eller sexuel interaktion, men den psykologiske effekt vil finde sted under alle omstændigheder, og dette er en af pointerne i scenariet. Dominansscenerne vil derfor udspille sig i meget snæver ramme, hvor der ikke er tvivl om, hvad der er tilladt og hvad der er forbudt.

Scenariet i overblik

På næste side følger en gennemgang af scenariets karakterer og lokationer. Når du har læst det, kan det godt være et fint tidspunkt at springe frem til bilagene og læse karaktererne igennem, så du ved, hvad spillerne har at forholde sig til. Derefter følger en oversigt over scenerne kronologisk. Efter dette hvem, hvor og hvad følger et hvordan, som beskriver scenariets mekanikker til interaktion og en indføring i, hvorledes spillerne sætter frie scener. Til slut følger en detaljeret drejebog over workshoppen og et scenekatalog, som du kan bruge, når du afvikler scenariet. Som bilag findes karaktererne og spillernes rekvisitter.

Saxo, Anders, Maren og Borgen

Her følger en gennemgang af historiens hovedpersoner og de landskaber, de færdes i.

Saxo og Anders er begge historiske personer, mens Maren kun er historisk i og med, at magtfulde mænd i størstedelen af den kendte historie altid har omgivet sig med kompetente kvinder, som kunne varte dem op og finde på deres ideer. Karaktererne er sat op overfor hinanden i et trekant drama, hvor de har brug for hinanden til at kunne indfri deres længsler og behov.

Anders Sunesen blev ærkebiskop i Lund i 1202, da Absalon døde. De var begge en del af slægten Hvide, som var den familie, der sad på magten i det meste af Norden på den tid. Anders Sunesen gjorde sig kendt for at være en mild og veltalende skriftklog og hellig mand. Men det var altså også ham, der modtog Dannebrog som en gave fra Gud i Estland, da den danske konge drog på korstog for at straffe de frække hedninge som ikke gjorde, hvad der blev sagt. Ud over denne dåd blev han også kendt for at få præsternes cølibat gennemført - angiveligt ved hjælp af mild formaning og sit eget rene eksempel.

Alt dette kan naturligvis tolkes, som man vil, men lad Anders stå som et forfinet magtmenneske, der er vant til at få sin vilje for enhver pris. Bør gives til en spiller, som godt kan lide at blive udfordret på sin autoritet og har øje for at sætte trygge rammer for andres spil.

Saxo Grammaticus er scenariets egentlige hovedperson. Hans slægt var formentlig knyttet til Hvideslægten og velhavende nok til at kunne sende ham på klosteskole i Frankrig, hvor han læste de klassiske digtere som Vergil, Horatius og Prudentius, blev virkelig god til latin og formodentlig også en masse andre ting. Hjemme igen blev han en slags spindoktor for den herskende klasse og skrev både Absalons biografi og det ret imponerende værk *Gesta Danorum - Danernes Bedrifter*. I vores fortælling er Saxo ærværdig, selvhøjtidelig, lidenskabelig og har et kolossalt behov for kærlighed og omsorg. I vores fortælling har han også været kæresten med Absalon.

Det er vigtigt, at deres relation ikke betragtes som forkert på grund af sin queerhed, men måske som upassende i kraft af deres tilknytning til kirken. Dette er ikke et scenarie om at være queer i middelalderen. Erotik og kærlighed i scenariet er kun forbudt og farligt, så længe det giver grobund for seksuel dominans og underkastelse. Bør gives til en spiller, som er okay med at befinde sig i penible situationer og kan lide at spille på sine følelser.

Maren er Saxos husholderske, som har tjent familien i mange år. Hun er ikke en historisk person, men hendes rolle er. Hun er også tungen på vægtskålen, som kan give scenerne et element af uforudsigelighed og skrue ekstra op for vanviddet. Maren er den kloge kone fra eventyrene, som belejligt viser sig at kunne trolddom og dermed bliver det værktøj, som bringer historien videre. Hun er kompetent, sej og stolt. Hun er vant til at arbejde og går til sine opgaver pragmatisk og systematisk.

Hendes magi kommer dog fra hendes dæmoniske side. Maren er også det væsen, der er kendt fra mareridtene, hun er trolden i skoven og konen i mosen, der lokker vildfarne på afveje. Hun repræsenterer dermed alt det, som Anders og Saxo frygter og alt det, som de ikke kan undvære. Det kan være lidt af en mundfuld at spille, men gør det klart, at der kan tolkes frit. Det væsentlige er, at Maren er fanget i en underdanig position, som hun ønsker at frigøre sig fra eller tage kontrol over. Hun bør gives til en spiller, som er kreativ, impulsiv og legende. Hun er lige disponeret for dominans som underkastelse, og har godt af at blive spillet med et ekstra stænk sadisme. I scenariets første akt er hendes magt stækket. Her er det tilladt for spilleren også at lade hende optræde som andre af borgens tyende, hvis der er behov for det. I anden akt er hun på hjemmebane og kan gøre næsten, hvad der passer hende indenfor besværgelsens rammer.

Borgen er fri fantasi. Lad æstetikken være tung, gotisk og dramatisk. Borgen er stor, mørk og kold med rungende riddersale, dystre katakomber, dybe fangehuller, høje tårne og belyst af buldrende bål i sodsværtede ildsteder. Borgen ligger på spidsen af en klippefyldt landtunge i et stormpisket jerngråt hav og bag den ruger en mørk skov. Karaktererne vil ikke forlade Borgen i løbet af scenariet, men må gerne bruge omgivelserne som kulisse.

Sceneoverblik

Fri og bundet

Saxos Bog har to typer scener - de bundne og de frie. Bundne scener har jeg selv sat, og de kommer i en fast kronologisk orden. Det er din opgave at instruere spillerne i disse scener, men de må selvfølgelig gerne lege med oplægget.

De bundne scener sætter rammerne om scenariet og driver det frem. De frie scener kan bedst forstås som oplæg til at spille sine erotiske og perverse fantasier ud. De er spillernes ansvar, og bygges over en fast formel, som de kommer til at øve sig på i workshoppen.

Denne er beskrevet under mekanikafsnittet. Husk at indsætte et kort check-in mellem hver akt, hvor spillerne kan kalibrere intensiteten og komme med ønsker om indholdet.

Nu følger en gennemgang af alle scener i den orden, spillerne oplever dem. Det er altså ikke scenariets egentlige scenekatalog, som kommer til sidst.

Første akt

Kurmageri

Her spilles der på spænding og tilbageholdenhed. Scenerne skal introducere karaktererne og udforske deres relationer indbyrdes. Akten starter med en samtale mellem Saxo og Maren, om Anders' forestående ankomst. Dernæst ankommer han og bydes velkommen af Saxo. Anders opsøger også Maren for at udfritte hende om sin vært. Saxos akavede flirt med Anders udspilles i flere scener og kulminerer med en åben kærlighedserklæring, som svigefuldt afvises af Anders. I aktens sidste scene skal Saxo som en helt i hans egne eventyr afkræve Maren hendes magiske hjælp, og dette går hun nødtvungent med til.

Frie scener

I første akt skal spillerne sætte 2 - 4 frie scener. Her er det oplagt at sætte scener, hvor Saxo akavet flirter med Anders eller søger at imponere ham. Der kan også sættes scener, hvor forskellige relationer udforskes. Alle scener skal have elementer af dominans, men må ikke indeholde eksplicite seksuelle eller S/M-elementer.

Læs for mig

- Første oplæsningsscene

En gæst bebuder sin ankomst

- Maren og Saxo taler om Anders. Deres relation skal etableres. Maren varter Saxo op og Saxo er nervøs over Anders' ankomst.

En hal med brede bænke

- Saxo modtager Anders. Deres dynamik skal etableres. Saxo prøver at imponere ham og fejler. Anders kan enten bakke ham op eller nedgøre ham. Hvordan underkaster Saxo sig? Hvordan dominerer Anders?

1 – 2 Frie scener

Ormen i rosegården

- Maren og Anders mødes og taler om Saxo. Anders vil høre, hvad der driver ham og hvilke svagheder han har. Maren vil fortælle om, hvordan man passer ham og hjælper ham i hverdagen. De nedgør ham begge to. Maren afslører Saxos private hemmeligheder.

1 – 2 Frie scener

Høje hr. Anders trød dansen med mig

- Saxo anmoder med skælvende hjerte Anders om at fylde den rolle, som Absalon besad, men uden rent faktisk at sige, hvad den rolle bestod i. Anders forstår ham og afviser ham.

Formaning og besværgelse

- Saxo kræver af Maren, at hun skal hjælpe ham ved at forhekse Anders. Der er tre stadier af krav: Smiger, belønning og trussel. Maren indvilliger nødtvungent efter det sidste stadie.

Anden akt

Forførelse

Her skal besværgelsen tage fat. Akten starter lige på og hårdt i et surrealistisk magisk univers skabt af Maren. De er nu i hendes domæne og vold, men hun er selv underlagt vilkårene for sin egen besværgelse. Hun kan heller ikke slippe fri, før Anders og Saxo har fundet ud af det med hinanden. Selv ikke her er hun fri. I dette drømmeagtige landskab er alt dog tilladt, og de kan udforske sig selv og hinanden uden større risiko. Akten slutter med, at Anders giver sig hen til relationen med Saxo. Heri underkaster Anders sig Saxos vilje om en relation samtidig med, at han dominerer Saxo ved at belønne ham for hans vedholdende indsats.

Frie Scener

I anden akt skal spillerne sætte 4 - 6 frie scener. Her er de frie scener mere et rum, hvor S/M-elementerne kan udforskes og leges med. Scenerne må handle om karakterernes egne relationer eller ambitioner eller de kan være fri leg. Anders må f.eks. godt sætte en scene, hvor han tvinger Saxo til at optræde som fodskammel til gengæld for at få myter med hedensk indhold med i krøniken ("*okay fortæl, hvad du vil have med, men kun hvis du er en rigtig god skammel imens*"). Dette kunne være Saxos behov for at bevise sit værd over for Anders, Marens behov for at genopfinde sin rolle i samfundet (og måske også folkets, kvindens og tyendets?) eller hun kan slippe ansvaret og lade samfundet passe sig selv. Anders kan også eksperimentere med at slippe kontrollen og selv lege med underkastelsen. Der kan også sættes scener, hvor Saxo viser, hvordan han skal domineres.

Læs mere

- Anden oplæsningsscene

4 – 6 Frie scener

Vielsen

- Her fuldbyrdes forholdet mellem Anders og Saxo. Denne scene afslutter akten.

Tredje akt

Underkastelse

Her brydes besværgelsen og virkeligheden etablerer sig igen, men de befinder sig stadig i magiens efterglød. De skal se hinanden i øjnene og undersøge, hvordan verden har forandret sig. Her kan de bekende sig frit til hinanden om deres følelser og deres vrede og deres savn og sorger. Akten kan være en lang orgiescene, hvor de hver især må beskrive deres handlinger og reaktioner, men den kan også være rolig, eftertænsom og sensuel. Scenen må være seksuelt eksplicit alt efter spillernes præferencer.

Frie scener

I tredje akt er der egentlig kun en enkelt fri scene. Lad denne scene være kooperativ, så hver spiller byder ind på skift med ideer til, hvad de udsætter hinanden for. Dette er karakterernes sidste chance for at få det hele ud. Giv spillerne lov til at gøre, hvad de vil med den.

Besværgelsen brydes

- Efter vielsen i slutningen af anden akt er betingelserne for besværgelsen opfyldt, og den går i opløsning. I scenen derefter skal de tre se hinanden i øjnene uden magisk forstyrrelse.

En lang fri scene

Læs det igen

- Den tredje oplæsning finder sted som det sidste i scenariet. Saxo må selv vælge, hvad han læser op. Maren stopper ham med ordene: “Tak, Saxo”

Aftercare

Når I har ladet den sidste stilhed klinge ud efter sidste scene og du har sagt tak til spillerne, skal du bede dem om at sætte sig tæt sammen - gerne på gulvet, hvis det er muligt for dem og holde en kort debriefing. Jeg beskriver denne nærmere i workshoppem.

Sikkerhed og samtykke

S/M, dominans og underkastelse er vanskeligt at simulere: Mange af de følelsesmæssige effekter der følger med kan “flyde over” i spillernes egne følelsesmæssige reaktioner. Det er i dette scenarie en god ting, men det betyder også at vi skal passe på hinanden mens vi spiller.

Først og fremmest skal vi sikre at ingen kommer til skade, men lige så vigtigt, skal vi skabe et rum der lader spillere så vel som spilleleder føle sig trygge ved at alle i scenen er trygge. Det gør også, at vi alle sammen tør lidt mere, og det er en god ting.

Stopord, eskalation og deeskalation.

Saxos Bog gør brug af to mekanikker til at styre intensiteten af spillet, uden at afbryde det, og en sikkerhedsmekanisme, et stopord, til at stoppe spillet. Alle tre mekanismer er meta-signaler, det vil sige det er beskeder fra den ene spiller til den anden.

Stopord

Stopordet for Saxos Bog, er “**Rødt lys**”. Hvis nogen på noget som helst tidspunkt siger “Rødt lys”, skal spillet straks stoppes, lyset tændes, og i andre skal spørge personen der stoppede spillet om hvad de har brug for. Man behøver ikke forklare hvorfor man kaldte stopord, eller på anden måde retfærdiggøre at man havde brug for at stoppe. Måske har personen brug for lige at trække vejret, brug for et kram, absolut IKKE brug for et kram, brug for lige at trække sig kortvarigt, eller måske for simpelthen at forlade scenariet. Giv plads, og hvis den er helt gal, så tilbyd evt. at hjælpe med at få fat på en tryghedsvært.

Eskalation og deeskalation

I får forhåbentlig ikke brug for stopordet: det er meningen, at intensiteten skal styres ved hjælp af eskalation og de-eskalation. Spillere kan signalere til hinanden at de er OK med det nuværende niveau af intensitet, men også gerne vil have mere, ved at kradse med neglene, enten på den anden spiller, på sig selv, eller på f.eks. gulvet eller bordet, alt efter hvor man lige er. Når din medspiller signalerer eskalering, er det en invitation, men det er helt op til dig om DU har lyst til at eskalere.

Omvendt, kan man signalere deeskalering, ved at klappe let på den anden spiller, på bordet, på gulvet eller hvor man nu kan komme til det. Dette er et metasignal om, at intensitetsniveauet er OK, men ikke skal højere op. Når din medspiller signalerer deeskalation SKAL du deeskalere.

Eskalation og deeskalation er ikke et signal om at afbryde spillet. Det er ikke meningen, og ikke intentionen, at man skal "checke ind" med spillere der beder om deeskalering.

Omsorg

At bedrive BDSM er et spil med kroppens signalstofs-systemer, og på samme måde, som vi kan blive ramt af post-Fastaval-blues om en uges tid, når vi er hjemme og ude af boblen igen, kan det være hårdt at forlade den helt særlige intensitet, som BDSM kan sætte i gang i kroppen. Vær derfor opmærksomme på aftercare, og husk at der i BDSM-terminologien både tales om sub- og dom-drop. Altså det at dominere medfører også en særlig eufori og intensitet, og man er lige så meget i risiko for at føle sig ensom og sårbar efter at have taget en dominansposition, som en underkastelsesposition. Dette gælder også for spillederen. Husk, at det at køre et scenarie i høj grad også er en form for dominans - og måske i særlig grad dette her. Der vil blive lagt tid til aftercare ind i workshopen og i debriefingen.

Mekanik

Håndfast men uretfærdig

I modsætning til sex og vold kan BDSM ikke rigtig simuleres. Hvis man bare lader som om, mister det sin effekt. Men da det er en praksis, som kan være meget fysisk, og som blandt andet beskæftiger sig med grænser og grænseoverskridelser, er vi nødt til at have nogle tydelige rammer om, hvordan BDSM bruges i dette scenarie. Først og fremmest skal det understreges, at det altid vil være muligt at sige nej. Bordet fanger aldrig for spillerne. Mere om det i afsnittet om workshopen.

En fast hånd

Fysisk interaktion kan være en stor del af en BDSM-praksis. I Saxos Bog er det vigtigt at øve denne interaktion grundigt og med stor koncentration, så der ikke opstår usikre situationer. De tilladte fysiske interaktioner er: at holde i håret, fast greb om skuldre, arme eller ben, et stabilt solidt pres mod ryggen eller store områder af kroppen eller at nive med en fuld hånd i områder med store, bløde muskler eller fedtdepoter og at binde tørklæder for øjnene. De forbudte fysiske interaktioner er: slag af enhver art, at hive i håret, kvælertag, benlåse, pres mod nakken eller enhver berøring af bryster eller skridt. Generelt frarådes pludselige eller hurtige bevægelser, da de er svære at reagere på.

Smerte

Ja, smerte kan godt ses som en del af mekanikken, men det har været svært for mig at tilbyde det konkret som et værktøj. I dette scenarie er smerte ikke målet i sig selv, men kan ses som et til tider konstruktivt biprodukt af nogle af mekanikkerne. Sikkerhedsreglerne skal hjælpe spillerne til blandt andet at bakke ud eller skrue ned, når det gør ondt, men det skal også være muligt at bruge dem til at regulere deres smerte og kunne acceptere den og være trygge ved den. Dette virker kun, hvis de selv bestemmer, så vær varsom hvordan du taler med dem om dette. Der skal meget lidt til, før folk kan føle sig pressede til at gøre ting, de måske ikke har lyst til.

Kniber

Når spillerne sætter frie scener, bruger de et **predicament** - en knibe. Den som skal underkaste sig i scenen, vil befinde sig i en særlig situation, som de vil være underlagt scenen igennem.

Predicament er lånt fra kulturen omkring shibari, som er den japanske kunst at binde mennesker på kunstfærdige måder. Det betyder knibe eller besværlighed, og beskriver et definerende element ved en binding. Det der forvandler bindingen til en raffineret og kunstfærdig form for nydelsesfuld tortur.

Dette er en omstændighed, som hindrer dem i at udfolde sig. Det kan have noget direkte med scenens indhold at gøre, eller det kan være fuldstændig løsrevet. Der vil være en række kort med predicaments til rådighed for spillerne, men de kan også opfinde deres egne. Et predicament kan være, at den underkastede skal befinde sig på hænder og knæ, skal altid give den dominerende ret, skal have tungen hængende ud af munden, skal have ansigtet dækket til med stof, skal have hænderne bundet ind, skal sige tak når de bliver nedgjort etc. Når et predicament-kort er brugt lægges det over i en bunke for sig. Det kan stadig genbruges, men så er det nemmere at få overblik over de ubrugte.

Oplæsning

Scenariets tre akter har hver deres oplæsningsscene. Der kan principielt godt forekomme flere, hvis karaktererne ønsker at bruge oplæsning i en fri scene. I oplæsningen skal Saxo læse op af fortalen til Gesta Danorum, mens de to andre forstyrrer ham på forskellige måder.

Ros og skældud

Der er få ting så effektive som et godt gammeldags møgfald eller et klap på hovedet og at blive kaldt en god dreng eller pige. Ros og skældud er klassiske magtværktøjer. De er nok kendt fra direktionsgange eller klasseværelser, men er en essentiel del af dominansrepertoiret og spiller på, at de fleste af os inderst inde bare gerne vil have at vide, at vi har været rigtig dygtige.

Aftercare

Dominans kan bringe de involverede ud af sig selv, og det er derfor uundværligt at hjælpe hinanden hjem igen. Dette kaldes aftercare, og kan være alt lige fra at debriefe interaktionen, at sørge for at spise og drikke bagefter eller bare at holde om hinanden. I scenariet kan det være en del af scenerne eller en scene i sig selv, at yde aftercare for hinanden.

Hvordan sætter man frie scener

- En spiller vælger et predicament og tager det selv eller giver det til en anden. Den, der tager imod kortet vil underkaste sig i scenen (og flere personer kan blive underkaste sig sammen. Man kan afvise at tage imod et predicament-kort.
- Spilleren med predicament-kortet inviterer nu en anden til at dominere sig ved at tilbyde vedkommende sine fremstrakte hænder. Den anden kan acceptere ved at tage de fremstrakte hænder i sine.
- Spilleren, som har predicament-kortet, fortæller den, som skal dominere dem, hvad de har på spil i scenen. Gerne med øjenkontakt.
- Derefter beskriver den spiller, som først trak kortet, scenen og fortæller kort, hvad den går ud på.
- Den tredje spiller (som ikke har taget eller modtaget et predicament-kort) bestemmer hvordan scenen ender.
- Der er plads til at flere spillere kan sætte noget på spil, hvis de har lyst, men lad spillerne selv byde ind efter behov.
- Når alt dette hurtigt er kommet på plads spilles scenen.
- Efter scenen giver den, som dominerede, en kort indre monolog, hvori de fortæller, hvordan episoden har forandret deres relation til den eller de underkastede.

Et eksempel

Spillerne står og kigger på predicament-kortene. Marens spiller træder så frem og tager kortet "skammer du dig ikke?". Hun giver dette til Saxo. Maren har allerede en idé til scenen, men de venter til grundstrukturen er etableret. Saxo er klar på at skamme sig, så han tager imod kortet, og da han gerne vil skamme sig over for Anders, træder han over til denne med fremstrakte hænder. Anders viser, at han er klar på at dominere Saxo ved at tage hans hænder i sine. Nu fortæller Saxo, hvad han har på spil. Han er super nervøs over Anders' besøg og vil vildt gerne imponere ham. Maren ridser nu kort scenen op. Saxo har i sin iver efter at imponere Anders selv taget initiativ til at få ham indkvarteret og er begyndt at pakke alle Anders' ting ud for ham.

Anders kommer ind lige mens Saxo står foran hans åbne tøjke med ansigtet begravet i hans undertøj. Anders foreslår at løsningen kunne være at Saxo prøver at redde sin røv ved at påstå, at han samler inspiration til at beskrive en mægtig sagnhelt. Således er scenen etableret. Maren vælger at sætte sig selv ind i scenen som biperson ved at lade hende komme ind sammen med Anders. Hun vidste godt, hvad Saxo havde gang i. Hun kunne også bare have valgt at lade det spille sig ud uden sin indblanding. De spiller scenen og slutter af med, at Anders giver en kort intern monolog om, hvordan episoden har påvirket hans relation til Saxo.

Workshop

Dominans i hverdagen

Tid: 10 min

Formål: at starte en samtale om, hvad BDSM er (men ikke at afslutte den), at invitere spillerne til at tænke dominans som noget alment.

Det er ikke muligt at give en hård definition af BDSM, da det kan betyde vidt forskellige ting for forskellige mennesker. Men vi kan prøve at indkredse det. Åbn derfor workshoppen med en samtale om, hvad dominans og underkastelse betyder i hverdagen.

Start med at sætte rammerne for spillerne:

I dette scenarie er dominans og underkastelse en almen social dynamik som er frivillig og positiv. Vi vælger ikke at blande det sammen med traumereaktioner (for eksempel kæmp, flygt, frys, kryb) eller overgreb, selvom enkelte BDSM-praksisser kan efterligne dette. At dominere kan være at tage ansvar, være omsorgsfuld, undervise eller lede. Underkastelse kan være at se ud over egne behov, at følge instruktioner, at lade en anden få plads eller at være taknemmelig.

Nævn eksempler fra jeres hverdag, hvor I har oplevet eksempler på dette og følt jer veltilpas.

Karakterer

Tid: 10 min

Formål: At sætte spillerne i gang med at bevæge sig og introducere spilstilen.

Introducer karaktererne med stikord. Lad spillernelæsedendelafkaraktererne, der hedder "kroppen". Lav så følgende bevægelsesøvelse, hvor de kan øve sig i at bevæge sig, som Saxo, Maren og Anders.

Ryd en plads på gulvet. Giv spillerne besked på at stille sig overfor hinanden. De lukker øjnene. Instruer dem så i at være opmærksomme på deres krop som helhed og trække vejret roligt og tungt. Lad dem lytte til deres hjerteslag, deres puls og lad dem forestille sig, at de kan høre blodet strømme som en brusen gennem

kroppen. Lad dem så flytte opmærksomheden om til ryggen til punktet lige mellem skulderbladene, som de lige akkurat ikke kan nå med fingrene. Lad dem forestille sig, at det bliver stort og tungt. Lad dem flytte lidt på det - op og ned og forsigtigt frem og tilbage.

Lad dem dreje kroppen forsigtigt omkring punktet fra side til side. De flytter så opmærksomheden frem til brystkassen og gør det samme. Derefter ned i bækkenet.

Derefter kan de åbne øjnene og begynde at bevæge sig rundt på gulvet Mellem hinanden. Sæt en begrænset plads til dette, så de er nødt til at bevæge sig lidt tæt. Fortæl dem, at de skal sørge for at skifte retning jævnlige, så de ligesom myldrer mellem hinanden. Det er vigtigt at de holde sig i gang i hele øvelsen.. Når de har fundet et fælles tempo, lad dem så alle sammen først bevæge sig med tyngdepunktet mellem skulderbladene, derefter i brystkassen og til sidst i bækkenet. Derefter kan de finde tilbage til en neutral bevægelse uden at stoppe. Fortæl dem så, at de kan begynde at bevæge sig på en af de tre måder, men de vælger selv hvilken hver for sig. Fortæl dem dernæst, at de kan skifte over i andre bevægelsesmåder, så deres tyngdepunkt forandrer sig langsomt fra skulderblade til bryst til bækken og så videre. Lad dem bruge hinanden, således at de ændrer sig, når de ser en anden, der bevæger sig, som de selv gør. Bed dem så undersøge, hvad der sker, hvis de mødes med de forskellige karakterers energi. Øvelsen er ordløs, og det skal helst blive lidt akavet. Husk at rose dem bagefter.

Sceneopbygning

Tid: 5 min

Formål: at lære at bygge en fri scene i Saxos Bog

Predicaments

Forklar spillerne om predicaments. I kan selv beslutte jer for, om I vil kalde det kniber i stedet. Vis dem nu kortene. Det er vigtigt, at spillerne gør sig det klart, at predicament-kortene både kan være sjove og sætte dem i potentielt meget sårbare situationer.

Vis at kortene er skalerede og husk at sige, at kun de mentale kort vil være tilgængelige i første akt.

Forklar hvordan man sætter frie scener og lad dem sætte en enkelt scene hver. I behøver ikke spille scenerne. Når den første frie scene bliver sat i scenariet kan du love at guide dem lidt.

Absalon må ikke nævnes

Tid: 3 min

Fortæl dem, at Absalon ikke må nævnes i løbet af scenariet med mindre de spiller en oplæsningsscene, og navnet optræder i teksten, eller hvis andet er nævnt.

Spil en kort scene, hvor Saxo, Maren og Anders diskuterer, hvordan Anders skal indkvarteres. Hans værelse er Absalons gamle, og han skal have mindst lige så gode vilkår, som denne havde. Se hvor meget I kan drage Absalon ind i samtalen uden at nævne ham direkte.

Berøring: holde/mase/hold i hår

Tid: 20 min

Formål: At sætte rammerne for, hvordan man kan interagere fysisk i scenariet, og at blive lidt mere komfortabel med dette.

Start med at forklare, hvad man må og ikke må. Altså: Ikke røre i bikiniområdet, ikke slå, ikke kvæle, og det er altid muligt at sige fra eller skrue ned. Hvis der er nogen, der områder på deres krop, som ikke må berøres, kan de sige det nu (de må også gerne sige det senere, men nu kan du skabe ekstra rum for det). For eksempel har jeg en ven, som har en fobi omkring sine kraveben, så der må man ikke røre dem.

De følgende øvelser har tre formål: 1) at lære om sikkerhedsmekanik, 2) at lære om fysisk mekanik og 3) at vænne sig til at være kroppe sammen i en fysisk dominansinteraktion og at have det sjovt samtidig.

Start med det, som jeg selv forventer kan virke mest grænseoverskridende på folk - at holde i hår. Grunden til at jeg siger "holde" og

ikke "hive" er, at det handler om at holde sin hånd helt tæt på hovedbunden og tage en stor håndfuld hår og så langsomt knytte hånden. Det er ikke at hive i håret ligesom børn gør, når de er trælse over for hinanden. Sørg allerede for at have øvet dig på dig selv, inden du sætter spillerne til dette i workshoppen. Lad din hånd glide fra nakken op ad baghovedet helt inde ved hovedbunden. Når hele din håndflade så er indenfor hårgrensen knytter du den bare langsomt indtil du kan mærke, at det trækker i hovedbunden. Du skal ikke kunne mærke, at håret slipper eller knækker. Lad spillerne gøre dette på sig selv også.

Hvad så med dem uden hår? Eller dem, som har for kort hår? Eller dem, som bare ikke vil? Det er altid en mulighed at sige nej tak til et element af scenariet. Også uden at blive afkrævet en forklaring. Du kan foreslå dem at erstatte grebet i hånden med et i nakken. Dette greb skal være med hele hånden og ikke bare med to fingre. Hold fast i nakken, som var den nakkepelsen på en killing. En anden variation er, at de kan holde fast om en persons hoved med begge deres hænder. Dette kan være således, at de holder en hånd på hver side af hovedet, så tommelfingrene mødes i nakken. Ellers kan man holde den ene hånd på panden og den anden i nakken. Dette kan også sagtens være en variation for resten af spillerne.

Nu skal de prøve på hinanden. Lad dem sætte eller stille sig i en trekant vinklet mod venstre. Altså personen foran er drejet i en skarp vinkel mod din venstre (dette favoriserer højrehåndede hårgribere. Hør lige om alle er okay med dette). Nu kan alle række deres højre hånd frem og få fat i håret på spilleren foran. Mens de sidder således med et løst greb i håret på spilleren foran dem, kan du forklare dem om mekanikken til eskalering og deeskalering. Hvis de bliver trætte i armene undervejs, så husk at rose dem. De er så dygtige, som de sidder der og holder ud. Lad dem lige prøve teknikkerne først med venstre hånd.

Krads på låret på personen, der holder deres hår, for at signalere eskalering, og klap derefter for at signalere deeskalering.

Dog uden at de rent faktisk strammer eller slipper grebet. Hvis de gør det, så skæld dem ud! Kan de virkelig ikke finde ud af at følge en simpel besked og opføre sig ordentligt for en gangs skyld! Hvad ville Eleonora ikke tænke om dem?! Ja, du må hellere end gerne bruge mig som trussel.

Først øver de deeskalering. Giv dem lov til meget langsomt at stramme grebet. De giver besked om deeskalering, når de selv vil, men lad det ikke udvikle sig til en konkurrence. Hvis de ikke alle klapper relativt hurtigt, så giv dem besked på dette. De må stadig ikke slippe! Nu må de give besked om eskalering ved at kradse. Når de har gjort dette, så lad dem lege videre selv ved at eskalere og deeskalere frem og tilbage, som de selv har lyst til.

Nu har de vist brug for at slappe af i deres højre arm. Giv dem besked på langsomt og blidt at slippe taget og trække hånden til sig. Det er en god ide nu, at bruge lidt tid på de andre fysiske teknikker. Hvordan kan man holde, nive og mase på en sikker og sjov måde.

Niv!

Tid: 10 min

Sæt jer igen i trekanten ligesom ovenfor, men vend jer mere ind mod hinanden. Hver især peger I på et sted på jeres krop, hvor I er okay med at blive nevet. Det skal være et sted med en stor muskel og gerne noget fedt. Dette kunne være maven, låret, læggen, vingemusklerne på ryggen, musklerne på overarmene eller lignende.

Når alle har gjort det, rækker I ind og tager fat med en fuld hånd. Fyld hænderne så meget som muligt. Tag derefter fat et andet sted med den anden hånd. Kør først deeskalering og dernæst eskalering ligesom beskrevet ovenfor. Nej, I kan ikke kradse eller klappe, for I har jo begge hænder fulde. Man kan ikke udføre øvelsen uden at bryde reglerne. Giv dem lov til at fjolle lidt med det.

Det allerfarligste sted

Tid: 2 min

Nogle gange gør det ondt og hvad så? Fortæl spillerne at smerte ikke i sig selv er et mål med scenariet, men det kan være et hjælpemiddel til dem. De styrer selv, hvor ondt, det må gøre, og hellere underdrive end overdrive. De skal alle først og fremmest kunne love sig selv at tage vare på sig selv, så andre ikke kommer til at gøre vold på dem.

Aftercare

Tid: 5 min

Til resten af workshoppen skal du starte med at være lidt sød ved spillerne. Eller rettere at lade dem være søde ved hinanden. Start med at fortælle dem, at de indtil videre har gjort et rigtig godt stykke arbejde, og at der ikke er meget workshop tilbage. Bed dem så om at sætte sig ved siden af hinanden - gerne lidt tæt, hvis alle er trygge ved det, og så komfortabelt, det nu kan lade sig gøre.

Hvis det giver mening, kan I evt sætte jer på gulvet, hvor det er muligt at flyde lidt. Spørg dem, hvordan de har det og lad dem svare kort. Er der noget, de har brug for? Fortæl dem nu om aftercare, sub-drop og dom-drop. Instruer dem så i oplæsningen og lad dem udføre de sidste øvelser.

Oplæsning

Tid: 10 min

Tre centrale scener i Saxos Bog handler om, at Saxo læser op af sin bog for Anders og Maren. Teksten, der bliver læst op, er specifikt Saxos Fortale, som i krøniken var henvendt til Anders Sunesen. Det er abstrakte scener. Det kan være rigtig svært at læse op og Saxo gjorde det som forfatter absolut ikke nemt for sine læsere. Sproget er kringlet og pompøst og selvhøjtideligt med alt for lange sætninger og besynderlige vendinger, som gør oplæsningen hakkende og rodet for de fleste. Dette er meningen. Oplæseren bliver oven i købet distraheret i løbet af scenen. Når Saxo læser op, skal spilleren gøre deres bedste, men det er meningen, at de skal kludre i det.

I skal alle sammen prøve kræfter med oplæsningen. En sidder midt i rummet på en stol og læser, mens de to andre distraherer. Det meste er tilladt, men I må ikke: røre ved oplæseren, skubbe til stolen eller råbe og larme omkring dem. Tag tid, så en oplæsning varer ca 2 minutter. Den første læser fra Fortalen kapitel 2,7, den næste fra kapitel 2,8 og den sidste fra kapitel 3.

Karakterfordeling

Tid: 10 min

I er nu klar til at fordele karakterer. Med jeres bevægelsesøvelser i starten af workshoppen og oplæsningen lige før, mangler I bare en kort mundtlig gennemgang af karaktererne. Det er måske en god ide lige at nævne her, at Marens spiller bør være meget proaktiv for at give hende en motivation for at tage del i scenerne og sætte ting på spil, da hun ellers måske kan risikere at glide lidt i baggrunden som en slags hjælpspillede. Som kvinder så ofte har gjort det. Ellers er det kun nødvendigt at sige, at Anders primært dominerer, at Saxo primært underkaster sig, og at Maren er switch - altså at hun trives lige godt i begge positioner.

Når I har fordelt karakterer, er det tid til at holde pause og tisse af. Scenariet køres ud i et uden pauser.

Debriefingen

Tid: så længe, I har brug for det

Formål: dette er afslutningen på scenariet og en del af jeres egen aftercare

Sørg for at sidde ned tæt sammen - gerne på gulvet. Sid selv, så du kan se dem alle, men i øjenhøjde med dem og ikke for langt væk. Hvis du kan overskue det, så nus lidt om dem, masser deres lægmuskler, hav en flaske vand og nogle plastikglas klar til dem og vis dem generelt lidt omsorg. Jeg vil gerne have, at I taler om følgende ting i den orden, der falder jer mest naturligt: hvordan har de det?

Har scenariet sat noget i gang i dem, som de har lyst til at dele? Har de følt sig trygge? Hvad har de brug for lige nu?

Jeg ved jo ikke, hvor intens jeres gennemspilning bliver, så det er ikke sikkert, at det bliver nødvendigt, men i nogle tilfælde kan det være rart at have muligheden for at mødes en dag eller to efter og bare lige være sammen.

Det er også vigtigt for mig at minde dig om, at dette også gælder for dig. Hvis det ikke føles tilgængeligt, så er jeg selv til stede på Fastaval, og jeg vil hellere end gerne snakke og er altid klar med et kram.

Scenekatalog

Første Akt

Kurmageri

6 bundne scener
2 - 4 frie scener

Bundne scener:

Læs for mig

En gæst bebuder sin ankomst

En hal med brede bænke

Ormen i rosegården

Høje hr. Anders trød dansen med mig

Formaning og besværgelse

Læs for mig

Første oplæsning

Saxo læser for Anders og Maren

In medias res, stemningsætter

Placer en stol midt på gulvet og lad Saxo sidde i den. Maren står eller sidder op ad væggen foran ham. Anders står ved væggen bag ved ham. Anders læser op af forordet, men Anders og Maren bevæger sig hen mod ham. De må bevæge sig frit, men Maren skal hele tiden holde sig i Saxos synsfelt, mens Anders skal holde sig ude af det. I denne scene må hverken Anders eller Maren tale eller afbryde Saxo, før scenen slutter. Det er Anders, der stopper scenen ved at sige "Tak, Saxo." Anders og Maren skal koordinere deres bevægelser, så de altid er lige langt fra Saxo. De må komme så tæt på ham, de vil, men uden at røre ham. De må gerne bevæge sig truende eller intimiderende eller provokerende.

En gæst bebuder sin ankomst

Maren og Saxo

Saxo forbereder sig på besøg

Her skal vi etablere relationen mellem Maren og Saxo, og dermed også relationen mellem Saxo og alt det, som han både frygter, higer efter at kontrollere og drages imod. I denne scene tager Maren en af sine mest milde skikkelser, den hvasse og strenge husholderske, som både passer slottets køkken og jævnlige også Saxo selv.

Sæt en scene, hvor Maren skal gøre Saxo klar til Anders' snarlige besøg. Hun pusler om ham. Aftal, hvad han skal have hjælp til. Her er tre forslag alt efter hvor trygge spillerne er med berøring på dette tidspunkt i scenariet: 1) Saxo skal have hjælp med sit tøj. Brug et tæppe eller en jakke. Han skal have jakken af, den skal måles og rettes til, han skal have den på igen, den skal sættes på en anden måde og så videre. 2) Saxo skal afluses. Maren går omhyggeligt hans hår igennem med negle og kam for at pille de små æg ud og knuse dem. 3) Saxos fødder skal vaskes og masseres. I alt dette er Maren grundig, kærlig og hårdfør. Det er vigtigt at Saxo ubestridt har høj status og dominans, men også at han er hjælpeløs. Maren har lav status, men har også kontrollen inden for den ramme, han giver hende.

Igennem scenen kan Maren belære Saxo om, at han skal være påpasselig med at gøre de underjordiske vrede, og at det kan være farligt at invitere alt det kirkevæsen indenfor. Husk at hun selv er praktiserende kristen - bare på en langt mere folkelig måde. Saxo lader sig belære, men forholder sig overlegent som en akademiker. Han er også nervøs over det kommende besøg.

Maren er underdanig og Saxo nervøs
Relationen mellem Saxo og Maren introduceres.

En hal med brede bænke

Saxo modtager Anders

Akavet flirt og posering

Her skal relationen mellem Anders og Saxo introduceres. De er på Saxos domæne, men Saxo er underdanig. Han brænder for at få Anders' gunst og prøver alt for hårdt at få den.

Saxo bestemmer, hvor scenen skal finde sted. Han taler lidt for højt og lidt for hurtigt om ting, som han håber, at Anders vil blive imponeret af. Maren kan stå bag ham eller i mørket, og hvis klappen går ned for ham, kan hun hviske forslag i hans øre. Anders ser ham an og lader sig ikke imponere. Han kan spørge ind til krøniken, men Saxo må ikke svare konkret på dette.

Frie scener

Måske skal spillerne have hjælp til at sætte den første.

Ormen i rosegården

Maren og Anders mødes for at tale om Saxo

En fagsnak om metoder og materialer

Sæt Saxo på en stol ved et bord eller lignende. Han er ikke til stede i scenen og kan ikke blande sig eller flytte sig fra sin plads. Han prøver at samle sig om at arbejde på krøniken. Anders og Maren aftaler sammen, hvor i borgen scenen foregår. De spiller scenen stående på hver sin side af Saxo, så de kan tale hen over hans hoved.

Spil scenen som en samtale mellem ligestillede. Hvis det bliver nødvendigt at etablere et dominansforhold, er Anders den dominante. Anders vil høre, hvad der driver Saxo og hvilke svagheder han har. Maren vil fortælle om, hvordan man passer ham og hjælper ham i hverdagen. De nedgør ham begge to. Maren afslører Saxos intime hemmeligheder.

Frie scener

Høje hr. Anders, trød dansen med mig

Saxo gør kur til Anders

Anders afviser ham

Stor sårbarhed og stort forræderi

Saxo opsøger Anders i midnatstimen. Anders bestemmer, hvor scenen finder sted. Saxo har endelig samlet mod til sig for at betro sin kærlighed eller begær til Anders. Han skulle dog nok have sovet på det et par dage mere.

Scenen starter med, at Saxo lige har banket på døren til det rum, hvor Anders befinder sig. Lad ikke Saxo tænke for meget over, hvad han skal sige. I denne scene har Saxo lov til at referere til Absalon, men ikke konkret til, hvad der skete imellem dem. Lige meget hvor vævende og fabulerende Saxo bliver, forstår Anders hvad han siger og afviser ham. Hvor knusende en afvisning kan han give? Anders afviser ham, fordi han ikke ønsker et forhold på de præmisser, Saxo stiller op.

Formaning og besværgelse

Saxo anmoder Maren om hjælp

Saxo er knust, fornærmet og rasende

Maren bestemmer, hvor scenen finder sted. Han har tilkaldt Maren, men har ikke tålmodighed til at vente på hende og flakker rundt i borgens gange. Scenen begynder, når han finder hende.

Denne scene følger en eventyrformular. Saxo skal bede Maren om at forhekse Anders til at indgå i en relation med ham, og han bruger tre midler til dette. Først skal han forsøge at smigre hende, dernæste skal han tilbyde hende rige gaver og til sidst skal han true hende med vold og udstødelse. Maren siger først ja ved truslerne. Hun kan svare kort og præcist, eller hun kan forklare, hvorfor hun ikke ønsker at hjælpe. Hvordan formulerer Saxo præcist sit ønske? Dette kan have betydning senere i scenariet. Denne scene afslutter akten.

Træk vejret

Kalibrering af intensitet og indhold. Har nogen ønsker til indhold eller form, før anden akt starter?

Anden Akt

Forførelse

2 bundne scener

4-6 frie scener

Bundne scener:

Læs mere

Vielsen

Læs mere

Saxo læser op af foromtalen

Anders står bag ham

Maren sidder foran ham

Saxo skal vise, hvor langt han er nået. Han er meget ivrig. Anders prøver at nå igennem til Saxo og tale om, hvad der egentlig sker imellem dem, men Saxo kan ikke afbryde. Han må bare læse. Han kan dog bruge oplæsningen som en måde at svare Anders på. Scenen slutter, når Saxo vælger at stoppe.

Frie scener

Anders skal både vise, at han har magten over Saxo og at han har formatet til at kunne bære den. Saxo skal bevise for Anders, at han kan underkaste sig fuldt og stoler på ham uden at skulle detail-lede deres forhold. De er nu i den magiske virkelighed og alt er muligt. Husk at Maren er på hjemmebane og har lige så meget kontrol over denne virkelighed, som hendes spiller kan give hende - bortset fra, at hun selv er lige så underlagt betingelserne for besværgelsen som Saxo og Anders.

Vielsen

Sæt scenen i borgens kapel. Beskriv hvordan et krucifiks med en sejrende Kristus i groteske dimensioner dominerer det lille kolde rum,

og lad dem sammen beskrive scenens forløb. Det behøver ikke være en specifik ceremoni i traditionel forstand, men det skal involvere en helhjertet hengivenhed og åben intimitet mellem Anders, Saxo og Maren. Vielsen kan forene Saxo og Anders eller dem alle tre på enhver tænkelig måde. De er stadig i den magiske virkelighed, så alt kan ske.

Træk vejret

Kalibrering af intensitet og indhold. Har nogen ønsker til indhold eller form, før tredje akt starter?

Tredje Akt

Underkastelse

2 bundne scener
1 lang fri scene

Bundne scener:
Besværgelsen brydes
Læs det igen

Besværgelsen brydes

På et tidspunkt i løbet af akten går det op for karaktererne, at besværgelsen er brudt. Dette sker, når betingelserne for den på en eller anden måde er gået i opfyldelse. Saxo har fået Anders til at acceptere sin position over for ham. Saxo har underkastet sig. Måske har de to fået en ny forståelse for hinanden og en dyb og tæt relation. Måske har de underlagt sig Maren's dominans? Måske har Anders bemægtiget sig Saxo som en slave og Maren som sin slavepisker? Der er mange måder at etablere et forhold, hvor Saxo kan få lov at underkaste sig. Det behøver ikke altid være til alles fordel.

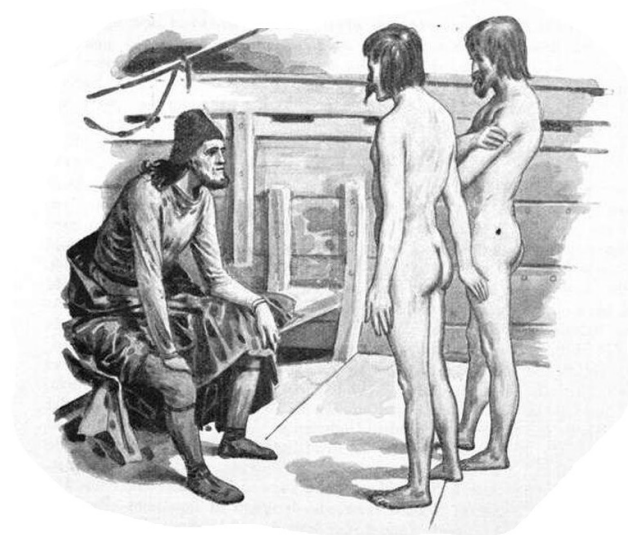
I scenen skal de tre sidde over for hinanden og se hinanden i øjnene. Magien opløses pludseligt og de er helt ved sig selv. Hver spiller skal beskrive et element af scenen: Hvor er de, hvilken tilstand er de i fysisk, hvad har de lige været i gang med? De kan bare sidde og betragte hinanden, eller de kan få lov til at veksle nogle ord eller tanker. Spørg spillerne, om de har noget at sige til hinanden. Spørg dem også, hvad de tænker.

Læs det igen

Start oplæsningen ligesom i første akt. Denne gang må Maren og Anders dog bevæge sig rundt om Saxo, som de har lyst til. Scenariet afsluttes med denne scene.

Fri scene

Lad denne scene være kooperativ, så hver spiller byder ind på skift med ideer til, hvad de udsætter hinanden for. Dette er karakterernes sidste chance for at få det hele ud. I tredje akt slipper vi den stramme struktur for de frie scener. Lad spillerne trække predicament-kort løbende og smide dem efter hinanden, eller lad dem finde på nogen selv. Det er ikke strengt nødvendigt, at denne scene kører i lang tid og i nogle sammenhænge vil den måske helt kunne undværes. Lad spillerne bruge den, hvis de har brug for det.

Saxo Grammaticus

Kroppen

Din holdning er rank, men din nakke bøjer sig gerne som en svanes med tung og tænksom ynde. Dit tyngdepunkt befinder sig lige mellem dine skulderblade i den ryghvirvel, som du lige akkurat ikke kan nå med hænderne. Fra det punkt hænger din krop, og herfra starter og slutter alle dine bevægelser. Din krop skubber dig frem blidt, men bestemt. Den ønsker at bøje sig, at trykke sig mod gulvet, at læne sig bagud mod modstand. Du bevæger dig ærværdigt og roligt med en stille styrke. Men holdes du fast af en tilstrækkelig kraft, er du også i stand til helt at overgive dig som en killing holdt i nakkeskindet. Og har du først overgivet dig, er du også i stand til helt at give slip og lade din elskers hånd føre dig.

Myten

Den oprindelige nationalskjald. Den arketypiske ærværdige olding. Saxo er hele Danmarks skolelærer, faderfigur og karikerede Vorherre, fra hvis grublende sind danmarkshistorien er sprunget fuldt formet.

Manden

Bag dig har du et helt liv skærmet bag kirkens og adelens mure. Du har tilbragt utallige timer på hårde skolebænke under utallige skolemestres strenge blikke og svirpende spanskrør. Du var sjældent den bedste blandt dine ligesindede, men du har altid haft en evne til at trives i modgang og nederlag. Tugt og irettesættelser skærper dine sanser, og når du bøjede nakken i skam, voksede en strålende kraft i dit bryst til en næsten ubærlig trang til at behage. Selvom biblen siger, at ingen mand må ligge med en anden som med en kvinde, ved du at de hellige foreninger, du har været en del af fra det øjeblik dine ungdommelige safter begyndte at pible frem, intet har haft at gøre med noget kvindeligt. Kødlig lyst er en hæslig synd, men for dig er det kun noget, der foregår, når mænd af de ringere klasser bemægtiger sig tøjlesløse kvinder.

Målet

Politisk ønsker du at styrke det danske folk med et litterært værk, som verden ikke har set mage til.

Socialt ønsker du at vise den nye ærkebiskop, hvad det vil sige at have format og karakter. Personligt har du et brændende begær efter Anders Sunesen og et behov for at blive holdt fast, så ikke din sjæl flagrer væk.

Når scenariet starter har din længsel efter Absalons favntag berøvet dig evnen til at skrive.

Anders Sunesen

Kroppen

Din krop er stærk og spændt og parat. Dit hoved vejer over din krop som en sejrherres fane og er tøjret til den med en slank og smidig hals. Dit tyngdepunkt er en flammende klode i midten af dit bryst. En gloende varm sfære - ensporet og stålsat, som resten af din krop ofte må anstrenge sig for at følge med. Din krop elsker at trænge sig ind mod andre - mod den er alle andre kolde og må brændes ind i livet. Den vil gerne med hjertet først tæt på og ind i privatsfæren hos den, du taler med. Du holder gerne igen fra berøring, fordi spændingen i kroppen ved denne kraftanstrengelse er euforisk for dig. At kunne mærke dine muskler bevæge sig, dit blod bruse og længslen efter berøring slide i dig. At kunne mærke din egen selvkontrol tøjle din kraft er berusende. Men skulle du endelig give efter og læne dig mod en anden krop, vil du mærke en længsel efter at slynge dit hjerte til jorden som en meteor.

Myten

Med myndig mildhed står han som kirkens stærke mand, mægler i stridigheder og forkynder budskabet kløgtigt og skønt, mens han i sin hånd knuger selve den rødhvide fane som Herren lod falde fra himlen, da danerne knuste de vantro i Estland.

Manden

Rundet af tidens ubestridt mægtigste æt - Hvideslægten - har du kendt magt, siden du tog dine første skridt. Du er blevet lige så nådesløs som den verden, du er opdraget til at regere, men også forfinet af livet bag beskyttende mure og omringet af tjenende ånder.

Målet

Politisk må du ikke bare leve op til din slægts vældige ry - det forventes også, at du overgår det og løfter Hvideslægten til nye højder.

Socialt er du nysgerrig efter at se, hvor langt Saxo er villig til at gå i sit ivrige kurmageri efter dig. Personligt længes du halvt i drømme efter den dag, hvor du møder en kraft, du ikke kan betvinge, så dit brændende hjerte kan få hvile.

Når scenariet starter higer du både efter at vurdere Saxos projekt, men også Saxos egen formåen.

Maren

Kroppen

Din overkrop rejser sig som en slange fra dit underliv. Hele dit liv er alt, hvad du er, blevet presset herved. Det er ikke dig forundt at føle eller tænke eller bevæge dig frit. Du er lænket til dit eget skød og dømt til at være et væsen, som enten konstant føder børn eller æder alt med din umættelige lyst. Din krop er sej som rødderne på et egetræ. Du kan synke i knæ, men aldrig knække. Og du vil altid finde vej. Dine ben er stærke. Dine bevægelser er små og præcise. Din kraft er stor, men presset sammen på meget lidt plads. Hvis du bliver sluppet fri, er du katastrofal som en solopgang. Frisat vil din overkrop gerne svaje som birketræer i storm og dine lemmer sno sig og hvirvle og din mund le og bide og dine øjne blænde og græde. Hold dig rank som en, der når som helst kan blive kastet til jorden. Hold nakken bøjet som en, der når som helst kan kigge op og brænde byer ned med dit blik.

Myten

For Maren må hver mand lægge sig, for søvnen sejrer til sidst over selv den største af Guds børn. Du er trolden i den mørke skov, skyggerne der danser ved korsvejen og mørket bag hver mands øjne. Utugt og angst og snigende død. Du er alt det, som gode kristne mænd frygter, og du rider dem hver nat til dit brændende skøds hævnørst er stillet.

Kvinden

I køkkenet går du stille rundt, før solen vågner og siver gråt ind mellem vinduets skodder. Du kender hver bagdør i borgen og hver en støvet krog. Maren er borgens tjenende ånder. Husholdersken, kammerpigen eller bondens datter, der røgter sine gæs på marken. Hun har intet nævneværdigt navn og kender ikke sin slægt længere tilbage end dem, der stadig lever. Men hun er den, som gør borgen levende og beboelig for de høje herrer, der regerer her ved Guds nåde.

Målet

Politisk ønsker du at gøre dit arbejde godt om Gud vil det, så din far ikke vil slå og din herre vil belønne dig med et stykke ost.

Socialt håber du på fred for dig og dine og på at kunne danse om høstbålene og gennem det hviskende korn arm i arm med dine søstre indtil solen går ned.

Personligt længes du efter en tid, hvor borgens sten ligger under muld og træers mørke kroner, og du drømmer om at ride de stolte herskaber til de er tørre og tomme, og du kan se dig om efter dit næste måltid.

Når scenariet starter føles din skikkelse snærende og slidt og du længes efter atter at huske, hvem du egentlig er.

Predicaments / I Knibe

De mentale

Predicaments som handler om indstilling og attitude

Skammer du dig ikke?

Du bliver taget med bukserne nede.

Måske har du låst dig selv ude eller er gået i søvne.

Det er i hvert fald frygteligt pinligt.

Lad dig endelig ikke forstyrre

Du har en vigtig opgave.

Det kan være at skrive, at lave mad, at hænge tøj til tørre.

Det kan ikke udsættes, men nu er der også publikum på.

Din ringe tjener

Du skal insistere på at nedgøre dig selv verbalt, hver gang samtalen falder på dine evner.

Benægt benægt benægt

Du skal mene det modsatte af alt, hvad den dominerende siger.

Ja tak

Enhver kritik rettet mod dig eller dit arbejde skal besvares med dybfølt "tak!"

Sommerfugle

Dit sind er som et barns. Det løber efter enhver mulig indskydelse. Der er brug for en hård hånd for at holde dig på plads.

De sociale

Predicaments som handler om adfærd og interaktion.

Blinde buk

Du spiller hele scenen med bind for øjnene.

Smag på det

Hver gang du skal sige noget skal du tale med tungen så langt ude af munden som den kan komme.

Hvad skulle det være...?

Lige gyldigt hvad din status er, skal du gennem scenen opvarte den dominante som var du deres tjener.

De fysiske

Predicaments som handler om positionering og positur

Buk dig

Du spiller hele scenen på hænder og knæ, men som om der intet usædvanligt var i det.

SÄXÖ

Slottet har fået et nyt møbel, og det er dig. Du er et møbel i denne scene og de andre benytter dig. I afgør om møblet har mæle eller er stumt.

Et mekanisk vidunder

Du er en livløs og stum dukke. Indtil nogen aktiverer din knap. Dette kan være at holde dig stramt i håret, at lægge hånden over dit ansigt, at stikke fingeren i øret på dig eller lignende.

Menneskets bedste ven

Et lille dyr har sneget sig ind på slottet. Du kan være et glad dyr eller et farligt dyr eller måske et lille dumt dyr? Du er i hvert fald opsat på at imponere din herre.

Maleficarum

En farlig djævel har taget bolig i din krop, og hjælpeløst må du gøre dig skyldig i de værste tænkelige blasfemier. Kun den strengeste håndtering kan redde din fordømte sjæl nu.

Fortale

Til Ærkebiskop Anders Sunesøn i Lund.

1

1. Eftersom andre folkefærd plejer at sætte en ære i de bedrifter, de har udført, og at have glæde af at mindes deres forfædre, kunne Danmarks ærkebiskop Absalon, som altid brændte af iver efter at forherlige sit fædreland, ikke finde sig i, at danskerne skulle savne et sådant mindeskrift og berømmeligt eftermæle, hvorfor han, da andre vægrede sig ved at påtage sig dette arbejde, pålagde mig, den ringeste af hans Tjenere, at skrive den danske krønike, og ved stadig indtrængende opfordring nødte han mig uværdige til at give mig i lag med et arbejde, der oversteg mine kræfter. Hvorledes skulle nemlig nogen før have kunnet give sig af med at skrive om Danmarks historie? Det er ikke længe siden, at landsets folk her antog kristendommen, og en tid lang stod det kun småt til både med troen og med kyndighed i latinen, og da der var kommet orden i kirkeskikkene, og folk samtidig havde lært latin, var man lige så doven, som man før havde været uvidende, lige så meget at laste for efterladenhed, som man før havde været det for ukyndighed. Heraf kommer det, at jeg, hvor ringe jeg end er, og skønt jeg indså, at et sådant arbejde lå over mine kræfter, hellere har villet påtage mig det end vægre mig ved at efterkomme Absalons bud, for at det ikke skulle hedde sig, at vi danske fra Arilds tid af havde ladet vore berømmelige bedrifter gå i glemme i stedet for at optegne dem, medens vore naboer har deres gammen af at mindes, hvad de har udrettet. Derfor var jeg nødt til at tage den byrde, som alle fortidens skribenter har ladet ligge, på mine i sligt arbejde uøvede skuldre, og da jeg ikke turde sidde det pålæg, jeg havde fået, overhørig, har jeg taget fat med større dristighed end evne, idet jeg fra hans storhed, som bød mig gøre det, hentede den fortrøstning, min ringe begavelse nægtede mig.

2. Da døden imidlertid bortrev Absalon, inden jeg fik mit forehavende fuldført, beder jeg nu snarest eder, Anders, som i en lykkelig stund enstemmig blev valgt til hans eftermand i hans ærefulde embede og til at være vor kirkes øverste, om at være som en fader og formynder for mit værk, på det at misunderes avind, som især går ud over, hvad der gør opsigt, må blive beskæmmet, når jeg har en sådan talsmand, thi I sidder inde med en sådan mangfoldighed af kundskaber, en sådan overflod af herlig lærdom, at I er at ligne ved en helligdom fuld af himmelske skatte. For at lære boglige kunster og samle kundskaber berejste I Frankrig, Italien og England, og efter at have rejst i lange tider fik I det glimrende hverv at stå for Styret for en udenlandsk højskole, for hvilken I blev en sådan støtte, at man snarere må sige, at I var en pryde for lærerembedet, end at det prydede jer. Derfor blev I også formedelst eders fremragende berømmelse, udmærkede dyder og fortjenester gjort til kongelig håndskriver, og denne bestilling, som hidtil kun havde været agtet ringe, hævede I ved de store ting, I ved eders flid udrettede i den, til en sådan anseelse, at den, efter at I er bleven befordret til den ærespost, I nu beklæder, attrås som en gunst af mænd, der sidder inde med de højeste værdigheder. Det er da også vitterligt, at skåningerne er jublende glade over, at de har hentet deres biskop fra et andet landskab i stedet for at vælge en af deres egne, thi med rette fryder man sig over et valg, man har så megen ære af. Ja, da I ikke blot udmærker jer ved herkomst, kundskaber og åndens gaver, men også styrer og vejleder menigheden ved den rigeste udfoldelse af eders lærdom, har I erhvervet jer eders hjords største kærlighed og ved den hæderfulde og pålidelige måde, hvorpå I røgter eders embede, hævet det til berømmelsens finde. Og for at I ikke formedelst rigdom skulle få ord for at bruge eders magt og myndighed urettelig, har I med from gavmildhed bestemt, at eders rige fædrearv skal tilfalde kirker og klostre, idet I smukt foretrak at skille jer ved rigdom og de bekymringer, der følger med den, fremfor at lade jer hilde i gerrighedens snarer. I har også skrevet et beundringsværdigt værk fuldt af ærværdige lærdomme, og har altid ladet jer det være magtpåliggende at varetage kirkens tarv fremfor eders eget. Dem, der vilde forholde kirken, hvad der tilkom den, har I ved gavnlige råd og formaninger fået til at bøje sig for den og vise den skyldig lydighed, og den uret, der i gammel tid var øvet imod kirkerne, har I afhjulpet og skaffet dem fromme bøder for, hvad der var forbrudt imod dem. Dem, der hengav sig til et ukysk levned og mer end sømmeligt var fulgte kødets lyst, har I ved stadig formaninger og ved at foregå dem med det mest lysende eksempel på afholdenhed ført tilbage fra blødaglig svaghed til en hæderligere tænkemåde, så det ikke er let at sige, om I har opbygget dem mest med eders ord eller med eders levned. Alene ved eders vise formaninger har I opnået, hvad ingen af eders forgængere har formået at opnå.

3. Og nu må man vel vide, at de gamle Danske, når de havde øvet heltegerninger, satte så stor pris på ære og navnkundighed at de ikke blot ligesom romerne i pyntelige ord skildrede deres egne udmærkede gerninger så at sige med en slags digtekunst, men også kundgjorde forfædrenes bedrifter i kvad på modersmålet, som de så lod indriste i klipper og stene med de den gang brugelige bogstaver. Disse deres spor har jeg fulgt som skrifter fra oldtiden, jeg har gjort mig al flid for i min gengivelse nøje at følge tråden, har gengivet vers som vers, og på dem støtter min fortælling sig, så det er ikke noget nyt og selvlavet, jeg byder på, men hvad der stammer fra oldtiden, thi i dette værk må man ikke vente at finde løs snak, der tager sig prægtig ud, men pålidelig oplysning om oldtiden. Hvor mange historiebøger må vi ikke tro, at folk, der var således sindede, vilde have frembragt, hvis de havde været latinen mægtige, så de kunne have fået deres skrivelyst styret, eftersom de, skønt de var ukyndige i romersproget, var så opsatte på at bevare mindet om deres bedrifter, at de brugte klipper og stene som bøger?

4. Heller ikke islændernes flid bør jeg forbigå i tavshed. Da deres fædrenejords goldhed forbyder dem at hengive sig til overdådighed, har de bestandig ført et mådeholdent liv og plejer at anvende al deres tid på at samle og udbrede kundskab om andre folks bedrifter og bøder således på deres fattigdom ved hjælp af åndens gaver. De holder det nemlig for en fornøjelse at kende alle folkefærdens bedrifter og overlevere dem til efterverdenen og anser det ikke for at være mindre ære værd at fortælle om fremmedes store og gode gerninger end selv at øve dem. Deres skatkamre, som er fulde af kostelige vidnesbyrd om fortidens tildragelser, har jeg omhyggelig ransaget, og en ikke ringe del af dette værk har jeg sammenskrevet med deres fortællinger som forbilleder, thi jeg har ikke anset det for at være under min værdighed at bruge dem som hjemmelsmænd, da jeg vidste, hvor kyndige de var, i hvad der angår oldtiden.

5. Og ikke mindre har jeg ladet mig det være magtpåliggende nøje at give agt på og omhyggelig at optegne alt, hvad Absalon har fortalt mig, hvad enten det drejede sig om, hvad han selv eller hvad andre havde udført, thi hvert et ord, der kom over hans ærværdige læber, var for mig som en guddommelig åbenbaring.

6. Jeg beder nu eder, vor velsignede fyrste og fader, vort fædrelands mest strålende lys, kong Valdemar, hvis berømmelige æt jeg skal skildre fra Arilds tid af, om at se med milde øjne på mit værk, hvor lidet det end måske er lykkedes mig, thi jeg frygter for, at jeg trykket af mit forehavendes vanskelighed, mere røber min egen ukyndighed og mine svage evner end skildrer eders herkomst, som det sømmer sig. I har jo nemlig ikke blot taget et stort rige i arv efter eders fader, men yderligere øget det ved at underlægge jer eders naboer, og ved at udvide eders herredømme således, at det også omfatter Elben med dens ebbe og flod, har I føjet en ikke ringe berømmelse til den store navnkundighed, I alt i forvejen havde vundet. I er ved eders store bedrifter bleven eders forgængeres overmand i henseende til ære og berømmelse, thi selv imod dele af det romerske rige har I vendt eders våben. Og da I har ord for at være i højeste grad både tapper og gavmild, er det ikke let at sige, om I mest skræmmer fjenderne i krig eller gør jer elsket af eders undersåtter ved eders huldsalighed. eders herlige bedstefader tilbedes og æres nu af alle som helgen, ved sin uforskyldte død vandt han udødelighedens krone, og hans helgenglans blænder nu dem, som han i sin tid underlagde sig ved sine sejre, så der randt i virkeligheden mere kraft end blod af hans hellige sår. For øvrigt har jeg med den skyldige hørighed og lydighed, der fra gammel tid er gået i arv til mig, besluttet, at jeg vil stride for eder, om ikke andet så dog med åndens våben; det er jo vitterligt, at min fader og min bedstefader tjente eders berømmelige fader som trofaste krigere. Jeg stoler altså på eders gunst og bevågenhed, og for at det følgende kan blive tydeligere, vil jeg til at begynde med at beskrive vort fædreland efter dets beliggenhed, for at de enkelte ting i fortællingen kan træde klarere frem, når jeg har begyndt med at gennemgå de steder, hvor hver enkelt begivenhed er foregået, og gøre rede for, hvorledes stederne ligger.

2

1. Danmarks rige er da således beliggende, at dets yderste dele dels begrænses af andre lande, dels af havet, men det indre beskylles rundt om af havet, der skyder sig ind overalt og snor og bugter sig på mange måder, snart i smalle sunde og snart i brede strømme, så at det danner en mængde øer. Da Danmark således gennemskæres af havet, har det kun få sammenhængende fastlande, og disse adskilles fra hverandre ved de mange sunde og bæltter. Af disse fastlande indtager Jylland den første plads formedelst sin størrelse, og fordi riget så at sige begynder med det, og ligesom det ligger yderst, således strækker det sig også helt ned til Tyskland, hvorfra det skilles ved Ejderfloden, medens det imod nord bliver noget bredere og strækker sig op til Skagerak. I Jylland ligger Limfjorden, der er så rig på fisk, at folk dér på egnen synes lige så fuldt at have deres næring af den som af jorden.

2. Til Jylland grænser også Lille Frisland, hvis jordsmon skråner ned fra Jyllands højdedrag, så at det ligger meget lavere og som følge af havets oversvømmelser giver overmåde rig grøde. Tvivlsomt er det dog, om disse oversvømmelser gør folkene dér mest nytte eller fortræd, thi når det stormer stærkt, bryder bølgerne for det meste igennem dæmningerne, hvormed de beskytter sig imod havet, og vælter sådanne Vandmasser ind over markerne, at de undertiden ikke blot bortskyller afgrøden, men også mennesker og huse.

3. Øst for Jylland ligger øen Fyn, som kun skilles fra fastlandet ved et temmelig smalt bælte, og ligesom Fyn har Jylland liggende mod vest, således vender det mod øst til Sjælland, der må prises for sin overvættets frugtbarhed og også overgår alle rigets andre landsdele i fagerhed. Man holder også for, at denne ø ligger midt i landet, så at der fra den er lige langt til alle dets udkanter.

4. Øst for Sjælland ligger Skåne, skilt derfra ved et sund, som hvert år plejer at fylde fiskernes garn med rig fangst, thi der er for det meste så fuldt op med fisk, at skibene undertiden bliver siddende fast og knapt kan ros igennem dem, og at man ikke har nødig at bruge garn for at fange dem, men ligefrem kan tage dem med hænderne.

5. Fra Skåne skyder Halland og Bleking sig ud som to grene, der fra den samme stamme bøjer sig vidt ud fra hinanden, idet Halland strækker sig op imod Norge og Bleking imod Gøtland. I Bleking er der ellers en klippe, over hvilken der går en fodsti, og som er oversået med sære skriftegn. Stien strækker sig lige fra havet imod syd op i Værends stenede ødemark, indfattet på langs af to linier, der kun ligger et lille stykke fra hinanden; det flade mellemrum imellem dem er overalt helt gennemfuret af skriftegn, og skønt fladen ligger i temmelig forskellig højde, idet den snart går over høje klipper og snart over dale, ser man dog stadig bogstaverne holde rækken. Kong Valdemar, Hellig Knuds velsignede søn, som undrede sig såre herover, sendte folk over for at komme på det rene med, hvad den skrift betød, og de gik over klippen og undersøgte omhyggelig den hele række af skriftegn og skar dem senere ud i stave, ganske som de var indristede. De kunde imidlertid ikke få nogen mening ud af dem, fordi hullhederne dels var fyldte med jord og skarn og dels udslidte af fodtrin, så formedelst det slid, der var gået af stien, løb tegnene forvirret over i hinanden. Heraf kan man se, at selv hvad der er indristet i hårde klipper, i tidens løb kan udslettes af fugtighed, skarn og regnskyl.

6. Eftersom Danmarks rige såvel i henseende til sprog som til beliggenhed er nær pårørende med Sverige og Norge, vil jeg også omtale disse landes beskaffenhed. De ligger op imod Nordpolen under Karlsvognen og Nordstjernen og strækker sig helt op til den kreds, hvor der hersker evig frost, så hinsides den kan ingen mennesker bo formedelst kuldens uhørte strængthed. Imod Norge har naturen kun været lidet gunstig; det er et fælt stenet land, alle vegne opfyldt med golde fjælde og klipper, så hvor man ser hen, ser man kun ødemarker og uhyggelige bjærge. Højest imod nord i dette land fjæler solen sig ikke om natten, det er, som om den ved sin stadige nærværelse lader hånt om de skiftende timer, idet den lyser med samme glans både nat og dag.

7. Vest for Norge ligger, omskyttet af det store hav, den ø, som kaldes Island, hvor der næsten ikke er til at bo for mennesker, og om hvilken der er hartad utrolige ting at fortælle, så vidunderlige er de. Der er en kilde, som med sit ryggede vand forvandler en hvilken som helst tings naturlige beskaffenhed, thi hvad der besprænges med dunsterne af dens røg, bliver så hårdt som sten. Det er ikke så lige en sag at sige, om det er mest forunderligt eller farligt, at der kan være sådan en hårdhed gemt i det bløde, flydende vand, at hvad der overgydes af dets ryggede damp, pludselig forstenes, om det end beholder sin udvortes skikkelse. Der skal også være nogle andre kilder dér, i hvilke vandet snart stiger således, at det går over sine bredder og sprøjter højt i vejret, snart svinder helt bort og synker ned i jordens skjød, så der næsten intet af det er at se på bunden; snart overstænker de, når de svulmer op, alt, hvad der kommer i nærheden af dem, med hvidt skum, snart er de helt forsvundne, så selv de skarpeste øjne ikke kan opdage dem. På denne samme ø findes der også et bjærg, der ligesom ætne står i brand og uafslædig spruder ild. Dette er lige så sælsomt som det ovenfor omtalte, thi skønt der ruger den stærkeste kulde over jorden, må den altså have en sådan overflod af hede i sig, at den lønlig kan holde en stadig ild ved lige og bestandig give brændsel til at nære et sådant bål ved. Til bestemte tider kommer der en umådelig Masse Is drivende til denne ø, og når den første Gang tørner imod de ru klipper, høres der fra Dybet sælsomme Råb og høje brøl, som om klipperne skreg, hvorfor man har troet, at det var sjælene af mennesker, der havde ført et syndefuldt liv og nu var dømt til at lide deres straf og sone, hvad de havde forbrudt, her i den svare kulde. Når man hugger et stykke af denne is og binder det fast, river det sig strax løs, så snart den øvrige drivis bryder op, om man så har bundet det med aldrig så mange knuder, og hverken bolt eller slå mægter at stænge for det. Vel må man i højeste grad undre sig over, at det således til trods for de ubrydeligste låse og alle de hindringer, man lægger det i vejen, følger med, når den masse, det er en del af, driver bort igjen, og at det er så uvægerlig nødvendigt for det at give sig på flugt, at det skuffer selv den omhyggeligste påpasselighed. Der findes også der inde imellem fjældåsene og klipperne en anden slags is, om hvilken det hedder, at den til visse tider pludselig vender sig, så at det øverste kommer nederst og det nederste øverst. Til stadfæstelse heraf anføres, at da nogle folk en gang løb over en ismark og faldt i de gabende revner i den, fandtes de lidt efter døde oven på den, uden at der var så meget som en sprække at se i isen. Derfor plejer mange at holde for, at isen har vendt sig og givet dem fra sig igjen, som den havde opslugt. Efter hvad rygtet fortæller, skal der også rinde en kilde med så skadeligt vand, at hvo som drikker deraf, falder død om, som om han havde fået gift. Der er også andre kilder, hvis vand skal smage som øl, end videre en slags ild, som ikke kan brænde træ, men fortærer vand, og endelig en sten, som, uden at nogen rører ved den, ganske af sig selv ved egen kraft ruller ned ad fjældskrænterne.

8. Men for at vende tilbage til Norge, som jeg må beskrive lidt nøjere, så må man vide, at det imod øst grænser til Sverige og Gøtland og mod vest og syd omgives af havet. Mod nord vender det imod et land, hvis beskaffenhed og navn er ukjendt, hvor der ingen mennesker bor, men er fuldt op af sælsomme uhyrer, og som er skilt fra den lige overfor liggende del af Norge ved et umådeligt hav. Da sejladsen på det er såre usikker, er det kun yderst få, som er komne lykkelig hjem igjen efter at have vovet sig ud på det.

9. Havets løb er for øvrigt således, at det til den ene side efter at have gennemskåret Danmark går videre og slår en stor bugt sønden om Gøtland, til den anden side går det op norden om Norge og ind imod øst, hvor det danner en stor bredning og ender i en bugt, som vore forfædre kaldte Gandvig. Imellem Gandvig og havet sønden for er der kun et smalt stykke fast land, der vender ud til begge have, og havde naturen ikke sat dette grænseskjel imellem de to have, der er så nær ved at flyde over i hinanden, vilde Sverige og Norge have udgjort en ø. I den østlige del af disse egne bor skridfinnerne, et folkefærd af ivrige jægere, som bruger en egen slags skridsko, på hvilke de færdes omkring på ellers utilgængelige bjærg og når, hvorhen de vil, ved sindig at sno og dreje sig, thi der gives ikke nogen klippe så høj, at de ikke ved snildt at krydse sig frem kan nå op på toppen af den. Fra dalbunden arbejder de sig nemlig i bugtninger op ad klipperne og styrer deres løb med mange svingninger således, at de til sidst efter at have gjort mangfoldige sving når den top, de vil op på. De plejer at sælge dyrehuder til nabofolkene.

10. Sverige grænser mod vest til Danmark og Norge, mod syd og for en stor del også mod øst vender det ud til havet. Hvor dette hører op på østsiden, bor der en mængde forskellige barbariske folkefærd.

3

At Danmark i gamle dage må have været beboet af kæmper, har vi vidnesbyrd om i de overordentlig store sten, der er anbragt over de gamles grave og huler. Skulde nogen tvivle om, at det er sket ved hjælp af kæmpekræfter, så lad ham blot se op på toppen af nogle af vore bakker og sig os, i fald han kan, hvem der skulle kunne have slæbt så mægtige blokke helt der op, thi enhver, som skjønner, hvad det er for underværker dér er gjort, må anse det for utænkeligt, at almindeligt menneskearbejde eller almindelige menneskelige kræfter skulle kunne få sådanne masser, som det er vanskeligt eller umuligt blot at rokke på flad mark, slæbt op på toppen af så høje bakker. Men hvorvidt det er de jætter, som har levet efter syndfloden, der har udrettet dette, eller det har været mennesker, som overgik andre i henseende til legemskræfter, derom er intet overleveret os. Hos os holder man imidlertid for, at det er de samme, som nu til dags siges at bo i den vilde og utilgængelige ørken, jeg før talte om, og som skal have en sådan evne til at forandre deres legemer, at de pludselig og på den forunderligste måde snart kan være nær og snart langt borte, snart komme til syne og snart forsvinde. Det er forbundet med skrækkelige farer at komme did, og det er sjældent, at nogen der har prøvet derpå, er sluppen helskindet derfra og nået hjem igjen.

Og nu går jeg over til, hvad jeg egentlig vil fortælle.